

עין משפט
נר מצוה

לֹא אֶל מִי פִּהּ מַלְהוֹט שֶׁנֶּחַ הִלֵּכָה כֹּה:
לֵךְ בַּשָּׁם הַזֶּה יֵשׁ כִּי:
כֹּה גַּם הִלֵּכָה כֹּה:
לֹא דִמְיָא פִּיהָ מַלְהוֹט שֶׁנִּיתָם עֲשׂוּר הֵלִיג טוֹשֵׁעַ אֲחִירִים סִימָן מִרְחָ סִיפָה זֶה:

מִוֶּסֶף רִשׁ"י

כַּהֲנִים וּרְיִזִין הָיוּ. שְׂכָלֵם הָיוּ נִי מִזֵּה וּמִרְחִים (נְעִיר ב.) דְּכִין שְׂכָנֵם עֲנֻזָּה צִדוּעַ שְׂלֵמָתוֹ הִלָּט קֹדֶשׁ (נְעוּבִין עֲר.). שֵׁלֶשׁ לַהֲבִטִיל אֶת הָעַם מִמְּלָאכָה. כְּמַפְרָשׁ נִבְלִיָּה נִתְּנָה מִתְלִין (נְעִיר ב.) וְשֵׁלֶשׁ לַהֲבִדִיל בֵּין קֹדֶשׁ לַהֲלוּל. שְׂקָדֶשׁ חִיּוֹם לַהֲדוּיעַ שְׁחֵשֶׁה יִשׁ עֲמֵתָה חִיּוֹם קִרְבִּילָה נִמְלָאֵה (סוּבָה ג.) שְׁבוֹת קִרְבִּיבָה. שֶׁל יוֹשֵׁעַ עֲמָנוּ אִלּוּ שֶׁל אֹתָהּ שָׁנָה עֲמָנָה עֲנִינָה לְגוֹ נִיֹּם נִתְקַשׁ (פִּסְחוֹם ח.) תְּרַקְעִין. אֲטִי"ם שָׁנָה חִיּוֹם יוֹשֵׁעַ הִיָּה וְאִין צוּ מַלְאָכִי, תּוֹקְעִין לַהֲבִדִיל מַמְלָאָה אֲוִיל נִפְשׁ (חֲזִירִין ב.) וְלֹא מִבְּדִילִין. מִפְּנֵי שְׂהִנְכֵם מִמּוֹר מִן הַיּוֹאָ (שׁוּם.) מִרְצִאי שְׁבַח. מִלִּיִּית כְּמוֹאֲלִי נִתְּנָה (שׁוּם.) מִבְּדִילִין. לְפִי שְׁהִיָּא מִמּוֹר מִן הַנֶּחֱסֵם תְּרַקְעִיָּה אִין כָּלן (שׁוּם.) הָדָרִן עֵלְךָ וְאִלּוּ קִשְׁרִים

מוֹסָף תּוֹסֵפּוֹת

א. כְּשֶׁהָקִיל יִצְחָא. מִוֶּסֶף הִלָּטִי"ש.
ב. כְּכּוּן יוֹשֵׁעַ שְׁחָל לַהֲיוֹת בְּעִירָיִי. מִוֶּסֶף הִלָּטִי"ש. ג. שְׁהוּי דְּבִר דִּירֹנ. מִוֶּסֶף הִלָּטִי"ש.
ד. בִּירוּחִי"ם שְׁחָל לַהֲיוֹת בְּעִירָיִי. יוֹשֵׁעַ מִשְׁרָה לֹא הָיוּ צִירִיכִי לַמַּתְקֵן. רִיעִינִי"ש.
ה. כְּמוֹ שְׁתּוֹקְעִים בִּירוּ"ש שְׁחָל לַהֲיוֹת בְּעִירָיִי. מִוֶּסֶף הִלָּטִי"ש.
ו. הָיוּ יוֹדֻעִים. מִוֶּסֶף הִלָּטִי"ש.
ז. לִירוּחִי"ם. רִיעִינִי"ש.
ח. דְּהָיוּ שְׁבַח חֲמוּר טִיפִי. רִיעִינִי"ש.
ט. דְּהָבִי עֵידִיכָּה לֵין מִלְפָּךְ טִיפִי. דְּהָיוּ מִלְתָּה דְּמִינִיָּה לִשְׁנָה וְגוֹפֵא, יוֹלִי דְּהַבִּירָה אִפִּיר. עַל הַכּוֹס לֹא עֲבָדָה פִּרְסוּם לִרְכִּים, דְּכַל חֵד חוּד מִבְּדִיל בִּבְיוּתִי. רִיעִינִי"ש.

רבינו חננאל

כי הוינן בבבלי הוה הוואמרין הא דתניא יוה"כ שחל להיות ערב שבת לא היו תוקעין, ובמוצאי לא היו מבדילין, דברי הכל היא. כלומר מפני מה תוקעין בערב כדי להבדיל בין המלאכה, כיון שעיי"ש יוה"כ הוא אין שם מלאכה שצריך תקיעה להבטילן, וכן הובילה כיון שמוצאי יוה"כ אין בו החר מלאכה לפיכך אין צריך להבדילה. ואי"ר וזרא כי סליקי להם ואשכחתינה ליהודה בריה דר"ש בן פוי דאומר הא מנתינא ר"ע היא, דלא שני ליה בין שבת ליוה"כ, דא לא חלבי שבת קריבין ביוה"כ ולא שני יוה"כ בשבת, לפיכך לא צריך הכירא בין האי להאי. אלא לר' ישמעאל דשני ליה, דתקיעה במ"ש ליוה"כ דליה הכירא לכתבנים להקריב מה שנותר מחלבי שבת. ואי"ל ר' וזרא אפילו לר' ישמעאל דשני ליה בין שבת ליום הכיפורים, כהנים ורזיין הן ויוודעין שחלבי שבת קריבין ביוה"כ לפיכך לא בעי תקיעה באבדלתא. איני דכתבנים ורזיין הן, והתנן ג' להבדיל בין [קודש] לחול. ושנינן הא דתנן להבדיל בין קדש לחול אינה שנויה לגבי כתבנים אלא החר ביומא לענין גברשת של זבב שעשת הליל על פתח ההיכל להודיע עק"ש, דלאו לכתבנים איזעבדי, הכא נמי עמא דבירושלים, הכא נמי תקיעה לאו לכתבנים היא אלא לשאר עמא דבירושלים. ודא קרייל דבשבת אסור לקנב ירק ולהניח לערב משום בורר, ואמרין (נע"י עד) אמר אביי בורר ואוכל לאלתר בורר ומניח לאלתר אבל שלא לאלתר לא יבורר, ובסיפא אמרוה קמיה דרבה, אמר שפיר אמר נחמני. אבל ביוה"כ מותר לבורר ולקנב מן המנחה ולמעלה ולהניח (במוצאי) [למוצאי] יוה"כ. ומפיק רב יוסף לפי שאין דוחין שבות להחיר, פ"י תקיעה אסורה משום שבות, דרשני כל מלאכת עבודה יצאו תקיעת שופר ורדיית הפת שהן חכמה ואינה מלאכה ולא דחו שבות לא בשבת ולא ביוה"כ תקיעה לחורין קניבת ירק. אי הוה איכא מילתא למיסר משום מלאכה [נהאן] דדחי שבות ותוקעין, אבל למישרא קניבת ירק לא דחו שבות ותקע. רב שישא בריה דרב אידי אמר שבות קרובה התירו שבות רחוקה לא התירו. פ"י אפילו תימא דוחין שבות לחורין מידי דאית ליה רשות למיעבדיה בקרובה דוחין שבות (משום) להחיר, אבל מידי דרחיק ולית ליה למיעבדיה בקרובה אין דוחין שבות להחיר, וקניבת ירק ביוה"כ [אסורה] לאלתר אלא מן המנחה ולמעלה. איני והתנן יו"ט שחל להיות עיי"ש תוקעין ולא מבדילין ולאחר שבת מבדילין ולא תוקעין, ואי אמרת רשות קרובה התירו, ליתקע במיעל יו"ט שחל להיות לאחר שבת, כי היכי

קיד:

לִיתַקַּע בִּי הִיבִי דְלִידְעוּ דַּחֲלָבִי שַׁבַּת קִרְיִבִין בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים.
הָךְ תַּקִּיעָה בַּע"ש קֹאמֶר כַּדְפִּירֵם כְּקוּנֶטרֶם אַבְל יוה"כ שַׁחל בִּלְחַד בִּשְׁנַת לֹא תַקְעִי בְּמוֹצָאי שַׁבַּת לַהֲדוּיעַ שִׁוְה"כ הוּא קַל לַדְרַבְנָה מִמּוֹךְ הַתַּקִּיעָה יֵהֵא נִרְחֵא שְׁהוּא חֲמוּר דְּכַל תַּקִּיעוֹת שְׁמוֹקְעִין בַּע"ש או עִיי"ט תּוֹקְעִין^[כ] כַּנִּינֶסָת חֲמוּר^[ב] וְלֵהִי אִמֶּר בַּסְמִין יִי"ט שַׁחל בְּמוֹצָא"ש מַצְדִּילִין וְלֹא תּוֹקְעִין וְלֹא תַקְעִי לַהֲדוּיעַ דַּחֲלָבִי שַׁבַּת קִרְיִבִין בְּיִי"ט וּמִיָּהוּ הַתַּם דְּכַר יָדוּעַ הוּא שִׁי"ט קִיל הוּא מַשְׁנָה וְהֵא דְּפִרְקִין עֵלְנָה בַּסְמוּךְ וְאִמְלֵאי לִיתַקַּע כִּי הִיכִי דִלִידְעִי דְּשִׂרִי שְׁחִיעָה לֹאלְתֵר אֹתָהּ תַקִּיעָה אִינֵה אֲלֵא לַהֲדוּיעַ שְׁהוּא לִילָה וְלֹא לַהֲדוּיעַ שִׁי"ט קַל הוּא מַשְׁנָת^[ג] וְהֵא דִּלְנָא קֹאמֶר הַכָּא לִיתַקַּע כִּי הִיכִי דִלִידְעוּ דַּחֲלָבִי יוה"כ אִינֵי קִרְיִבִין שַׁבַּת^[ד] דֵּהֵא כִּי לֹא תַקִּיעִי^[ה] נָמִי מִחֲמַתָּה שַׁבַּת^[ו] יוה"כ שׁוין אִין קִרְיִבִין שַׁל זֶה זֶה אִם כֵּן הַתַּקִּיעָה אִינֵה מוֹכַח שֶׁלֹּא יֵהִיו קִרְיִבִין שַׁל יוה"כ בִּשְׁנַת וְהֵא נָמִי לֹא בְּעִי לִמְסַפֵּךְ וּלְיַבְדִּיל בְּמוֹצָאי שַׁבַּת דִּלִידְעִי^[ז] דַּחֲלָבִי שַׁבַּת קִרְיִבִין בְּיוה"כ^[ח] דֵּהֵא אִפִּי מַצְדִּיל בִּצִית הַנֶּחֱסֵם' כִּרְכִּים אִין פִּרְסוּם בַּצְדִּילָה כְּמוֹ תַּקִּיעִיָּה:

הָדָרִן עֵלְךָ וְאִלּוּ קִשְׁרִים

חֲמוּר יוֹאָל וּנְכָסֵם קַל: וְלֹא סוֹקְעִין. מַצְעוּד יוֹם לַהֲבִטִיל וְלַהֲצִדִיל דֵּהֵא הַיּוֹאָל חֲמוּר וְהַיּוֹם לֹא עָשׂוּ שׁוֹם מַלְאָכִה: וְאִמְלֵאי. אִי ס"ד דּוֹחִין שַׁבּוֹת לַהֲמִיר לְלוֹרֵךְ דְּכַר קִרְוֹב יַתְקַע מַשְׁחִשְׁכִּיה לִידַע דְּשִׂרִי שְׁחִיעָה לֹאלְתֵר: אִסּוּר קִנְיִנָּה יִרַק. וְלֹא מַצְעִי בִּשְׁנַת דַּעֲלֵמָא לְאִסּוּר מַשׁחֵל שַׁבּוֹת דְּקֶטֶרֶח מַשְׁנָה לַחּוּל אֲלֵא אִפִּילוּ הַאֲדִינָא דִּישׁ כָּאן עֵינִיו דֵּהֵא בִּשְׁאֵר יוה"כ שֶׁשָּׂאֵר שַׁבּוֹת אֲסוּר זֶה מוֹתֵר הַשְׁתָּא חֵל בִּשְׁנַת לֹא שַׁבַּת: אִמֶּר רַב מִנָּה סָנָא כּו': יו"ל בִּשְׁנַת בִּרְאִשִׁית שַׁבָּתוֹן שַׁבַּת קֹדֶשׁ וּשְׁבִתוֹת מַשְׁמַע שַׁבּוֹת: וְנִמְלֵאי. בִּצְלוֹה קִנְיָנָה אֲסֵר לֵן קֶרֶף: אִינִימָא מַנְלָאכֶה. כְּכּוּן מַחוּזֵר: הֵא כְּפִיֵּעַ לֹא עֲשֵׂאֵה לִן מַלְאָכֶה. וְהֵא מוֹ לִמֵּה לִן אֲלֵא לֹא לְקִינָּה יִרַק. בַּעֲלֵמָא בַּתְלוֹשׁ דְּמִיַּד לְלֹא מַלְאָכֶה קִאִי עֲלִיָּה בַּעֲשֵׂה דַשְׁבָּתוֹן שַׁבּוֹת וְכִין דְּמַדְאוּרִייתָא אֲסוּר כְּכַל שַׁבּוֹת הַשְּׁנָה הַכָּא לֹא שְׂרִינֵן לִיָּה מַשּׁוֹם עֲגֻמַּת נִפְשׁ לְמִדְּחִי אִיסּוּר דְּאוּרִייתָא וּבִשְׁאֵר יוה"כ שְׂרִי לַעֲגֻמַּת נִפְשׁ וְעַ"ג: דְּכַתִּיב בִּיהַ נְמִישׁ שַׁבָּתוֹן שַׁבּוֹת לֹא מַמְלָאכֶה הוּא אֲלֵא מַכַּל דְּכַר הַמַּעֲבָד מַלְהַתְּנוֹת מִדְּמַסְכִּינֵן לְעוֹנֵינֵם הִכִּי דַרְשִׁין לֶה צִפְרִק בַּתְרָא דִּיּוֹמָא (דָּף עד.) לְרַחֲמֵיָּה וְסִיכָה דּוֹמִינֵן לֵהֶם:

ואלו קשרים פרק חמשה עשר שבת

כִּי הַיּוֹנָא בִּצְנָל כְּשִׁלְמַדְתִּי מִזֵּה בִּצְנָל קוֹדֶשׁ שְׁעִלְמִי לֹא"י: לֹא הָיוּ סוֹקְעִין. שֵׁשׁ תַּקִּיעוֹת שְׁמוֹקְעִין בַּע"ש"י לַהֲבִטִיל וְלַהֲצִדִיל מַשּׁוֹם דִּיוְה"כ קֹדֶשׁ כַּשֶּׁנָּה וְאֲסוּר כְּכַל מַלְאָכֶה: וְנִמְלֵאי"ש. אִם חֵל צו יוה"כ: לֹא הָיוּ מַצְדִּילִין. בַּתְּפִלָּה הַמַּצְדִּיל בִּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ כְּמוֹ שְׁמַצְדִּילִין בְּיִי"ט שַׁחל לִהְיוֹת בְּמוֹצָאי"ש: **דְּכַרִּי הַכָּל הָיָא**. לֹא הוּהוּ מַסִּיקָנָא אֲדַעְתָּמֵי דַּתִּיָּהוּ בַּפְּלוּגָמָא דְּרַבִּי יִשְׁמַעֲלָא וְרַבִּי עֲקִיבָא דַּתְּמַנִּי: רַבִּי עֲקִיבָא הָיָא. דַּחֲשִׁיד לִיָּה יוה"כ כַּשֶּׁנָּה הֵלְקֵן לֹא בְּעִי לַמַּתְקַע לַהֲצִדִיל בִּין זֶה לֹה לַהֲיִסְכָּא דִּלֹּא תַקְעִינֵן אֲלֵא בִין יוֹם קַל לְיוֹם חֲמוּר וְכִי הִיכִי דַּשְׁנַת לֹא תַקְעִי לַהֲצִדִיל כַּהֲנִים מַלְהַקְרִיב חֲלָבִי שַׁבַּת בְּיוה"כ בְּיוה"כ נָמִי לֹא תַקְעִינֵן לַהֲצִדִּילֵן מַלְהַקְרִיב חֲלָבִי יוה"כ בַּשְּׁנַת: דֵּלִי ר' יִשְׁמַעֲלָל. כִּיּוֹן דְּקִיל לִיָּה יוה"כ מַשְׁנָה לִיתַקַּע לַהֲבִטִיל מַלְהַקְרִיב חֲלָבִי יוה"כ בַּשְּׁנַת וּבַתְּקִיעָה זו יַצִּינוּ שְׁהוּא יוֹם הָקַל וּלְכַשִּׁיחוֹל יוה"כ בְּמוֹצָאי שַׁבַּת וְלֹא יַתְקַעוּ יַדְעוּ שְׁמוֹתֵר לַהֲקִרִיב צו חֲלָבִי שַׁבַּת: וְרִיזִים הַם. קִרְיָאִים הָן כְּכַל וְאִין לִרְיִיכִין סִימָן דְּכַתִּיב כֵּהֵן יוֹרוּ מַשְׁפָּטִיךְ לִיעֲקֹב (דְּצִירִים ג'): וְסָסֵן. בַּמַּסַּכַּת סוֹכֶה: ג' לַהֲבִטִיל צו: וּמִנִּי לֵהוּ מַתְקִיעוֹת שַׁבְּמִקְדֶּשׁ אִין מַחוּמִין מִכ"א תַּקִּיעוֹת שַׁבְּמִקְדֶּשׁ וְס"ד מִתַּקְעִי לִסוּ בַּמִּקְדֶּשׁ לַהֲיִסְכָּא דְּכַהֲנִים תַּקְעִי לֵהוּ: כְּדֹאמֶר אֲצִיִּי. כְּסִדֵּר יוֹמָא צִפְרָק ג' גְּצִי בַּצִּרְשָׁת שַׁעֲשֻׁתָּה הִילְנִי מַמְלָכָה עַל פִּתְחוֹ שֶׁל הֵיכַל בַּעֲשֵׂה הַשְׁחֵמָה וּזְרַחַת נִיזְוֹנוֹת יוֹאָלוֹת הַיַּמִּנָּה וְהַכֵּל יוֹדַעִישׁ שִׁמּוֹן ק"ש הִגִּיעַ וּמוֹתַצִּין וּרְמִינָא הַקּוֹרֶא ק"ש עַם אֲנָשִׁי מַשְׁמֵר לֹא יֵהֵא אֲלֵמָא לֹאֹו צִיּוֹמָא קִרְיִין וְלִמֶּר אֲצִיִּי הֵא סִימָן דַּנְּצִרְשָׁת לִשְׂאֵר עֲמָא שִׁיקְרָאוּ ק"ש בַּעֲזוּתָּה: וְלִיסְקַע. בִּין לִרְעִי עִין לְרַבִּי יִשְׁמַעֲלָל לְאוּדוּעִי דְּקַל הוּא מַשְׁנָה דִּיוְה"כ שְׂרִי בַּקִּנְיָנָה יִרַק מִלּוֹשׁ לִנְתַק הַעֲלִין מִן הַקְּלָחִין כַּדִּי לַהֲשׁוּחַם שִׁיָּהוּ מוֹכִנִים לַחֲתַכֵּן וּלְפִרְתַּן דְּאִמְרִינֵן לְקַמְיֵן דְּשִׂרִי מַשּׁוֹם דְּהוּי עֵינִיו שְׂרוּחַה וּמוֹמִין וְאִינוּ וְאִינוּ: **קִנְיָנָה**. כִּי הֵהִיא כְּכַל גְּדוֹל (נְעִיל עג:) הֵיא מֵאֵן דְּקִנְיֵי סִילְקָא אֲלֵא דַּהֲסֵם בַּמַּחוּזֵר וְהַכָּא בַּתְלוֹשׁ: **לְפִי שֵׁאִין דּוֹחִין שַׁבּוֹת לַסְפִּיר**. תַּקִּיעַת שׁוֹפֵר שַׁבּוֹת הוּא וְקִאֲמַרְתָּ לִידְחִיָּה לַהֲדוּיעַ הַיִּתֵּר בַּקִּנְיָנָה יִרַק אִין דּוֹחִין שַׁבּוֹת לַהֲמִיר אֲלֵא לְאִסּוּר כְּכּוּן יוֹי"ט שַׁחל לִהְיוֹת

בַּע"ש תוקעין להצטיל ולהצדיל: ורב ששם כריש דרב אידי אמר לעולם דוחין שצות לספיר. אי הוה מיציע לן הימנרא האדינא אכל השמא דלא מיציע לן קנינא ירק קנינא ירק ביוה"כ שחל להיות בע"ש ששרי בשבת לא יבשלום ולא תהא תקיעה זו אלא להודיענו הימנ דשנה אחרת שחול יוה"כ בנאמנע שבת לא המירו: שצות קרובה. כלומר דחייבת שצות המירו ללורך דכר קרוב ולא ללורך דכר רחוק: **סוקעין**. להצטיל את העם ממלאכה המותרת ביו"ט כגון אוכל נפש ולהצדיל בין הקודש אלף החול: **ולא מצדילין**. בתפלה ועל הכוס לכל תתקנו לומר הצדלה אלף ציציתא קודש ובכניסת חול ולא בכניסת קדש וציציתא חול דהתם שייך לקדושי יומא וקדוש יום שמקדשין על היין הוי היסרא דליה: **מוצאי שצת**. ואם חל יו"ט במוצאי שבת מצדילין בתפלה ועל הכוס המצדיל בין קודש לקודש מפני שהקודש מצדילין להסיר חמור והיום לא עשו שום מלאכה: **ואמאי**. אי ס"ד דוחין שצות להמיר ללורך דכר קרוב יתקע משחשיכה לידע דשרי שחשיכה לאלתר: **אסור קנינא ירק**. ולא מצעי בשבת דעלמא דאסור דחול שצות דקטרח משנת לחול אלא אפילו האדינא דיש כאן עיניו דהא בשאר יוה"כ ששאר שצות אסור זה מותר השתא חל בשבת לא שבת: **אמר רב מנא סנא כו': יו"ל** בשנת בראשית שצותן שבת קדש ושבתות משמע שצות: **ונמאי**. בציאז קנינא אסר לן קרף: **אינימא מנאכא**. כגון מחוזר: **הא כפינ לא עשאה לן מלאכה**. והא מו למיה לן אלא לאו **לקנינא ירק**. בעלמא בתלוש דמידי דלאו מלאכה קאי עליה בעשה דשצתון שצות וכוין דמדאוורייתא אסור ככל שצות השנה הכא לא שרינן ליה משום עגמת נפש למידיח אסור דאוורייתא ובשאר יוה"כ שרי לעגמת נפש וע"ג: דכתיב ביה נמיש שצתון שצות לאו ממלאכה הוה אלא מכל דכר המעבד מלהתענות מדמסכינן לעונינאם הכי דרשינן לה צפרק בתרא דיומא (דף עד.) לרחמיא וסיכא דומינן להם:

בע"ש תוקעין להצטיל ולהצדיל: ורב ששם כריש דרב אידי אמר לעולם דוחין שצות לספיר. אי הוה מיציע לן הימנרא האדינא אכל השמא דלא מיציע לן קנינא ירק קנינא ירק ביוה"כ שחל להיות בע"ש ששרי בשבת לא יבשלום ולא תהא תקיעה זו אלא להודיענו הימנ דשנה אחרת שחול יוה"כ בנאמנע שבת לא המירו: שצות קרובה. כלומר דחייבת שצות המירו ללורך דכר קרוב ולא ללורך דכר רחוק: **סוקעין**. להצטיל את העם ממלאכה המותרת ביו"ט כגון אוכל נפש ולהצדיל בין הקודש אלף החול: **ולא מצדילין**. בתפלה ועל הכוס לכל תתקנו לומר הצדלה אלף ציציתא קודש ובכניסת חול ולא בכניסת קדש וציציתא חול דהתם שייך לקדושי יומא וקדוש יום שמקדשין על היין הוי היסרא דליה: **מוצאי שצת**. ואם חל יו"ט במוצאי שבת מצדילין בתפלה ועל הכוס המצדיל בין קודש לקודש מפני שהקודש מצדילין להסיר חמור והיום לא עשו שום מלאכה: **ואמאי**. אי ס"ד דוחין שצות להמיר ללורך דכר קרוב יתקע משחשיכה לידע דשרי שחשיכה לאלתר: **אסור קנינא ירק**. ולא מצעי בשבת דעלמא דאסור דחול שצות דקטרח משנת לחול אלא אפילו האדינא דיש כאן עיניו דהא בשאר יוה"כ ששאר שצות אסור זה מותר השתא חל בשבת לא שבת: **אמר רב מנא סנא כו': יו"ל** בשנת בראשית שצותן שבת קדש ושבתות משמע שצות: **ונמאי**. בציאז קנינא אסר לן קרף: **אינימא מנאכא**. כגון מחוזר: **הא כפינ לא עשאה לן מלאכה**. והא מו למיה לן אלא לאו **לקנינא ירק**. בעלמא בתלוש דמידי דלאו מלאכה קאי עליה בעשה דשצתון שצות וכוין דמדאוורייתא אסור ככל שצות השנה הכא לא שרינן ליה משום עגמת נפש למידיח אסור דאוורייתא ובשאר יוה"כ שרי לעגמת נפש וע"ג: דכתיב ביה נמיש שצתון שצות לאו ממלאכה הוה אלא מכל דכר המעבד מלהתענות מדמסכינן לעונינאם הכי דרשינן לה צפרק בתרא דיומא (דף עד.) לרחמיא וסיכא דומינן להם:

שחיי במקדש, דייקנין מיהא דתנן בפרק קמא בשחיטת חולין כל מקום שיש הבהלה אין תקיעה וכל מקום שיש תקיעה אין הבהלה,

כיצד יו"ט שחל להיות ערב שבת תוקעין אבל לא מבדילין, מכלל דביר"ש שאינו עיי"ש היו מבדילין אבל לא תוקעין, (אמכלל דאי הוה יו"ט בתר חול היו תוקעין, וראוי לדעת דחני כולוהו שמתענות אליבא דאחרים, אבל לדילן לא מתירמי לן יוה"כ סמוך לשבת לא מלפניה ולא מאחוריה, ומפרש בגמרא דחליל דבר מיקלע כיפורים בתוך בשבא מדוחין ליה, ומקשינן ימי דוחין והתנן הלכתי שבת קריבין ביוה"כ, וא"ר זרא כי הוינא בבבלי אמרי' הא דתניא יוה"כ שחל להיות עיי"ש לא היו תוקעין ובמוצאי"ש לא היו מבדילין ואי הכל היא, ופרקינן הויא מתניחא אחרים היא, דתניא אחרים אומרים אין בין ר"ה לר"ה אלא ר' ימים, וא"ר הוהא שנה מעוברת חמשה, וגרסינן בירושלמי בתחילת מגילת אי"ר יוסי לית כאן חל להיות בשני חל להיות בשבת דאם חל להיות י"ד בשני צומא רבא בחד בשבא, ואם חל בשבת צומא רבא בעירובתא, שמעינן מינה דאצי"ג דסתם משנה היא, דתניא הויא ומשנת יחיד היא ולא דסמכא היא, וכן כל משנה וחלכה שהיא כיצא בה, ובכולן ביד"ר ואודי"ה בה הלחין, שהלכה למשה מסיני שלא לקבוע יו"ט סמוך לשבת בין מלפניה בין מאחוריה, ולענין קניבת ירק חלכתא יוה"כ שחל להיות בשבת אסור בקניבת ירק ואפילו מן המנחה ולמעלה.

מסורת הש"ס

(א) סוכה ג: (ג) נעליל כ: ושנ"א,
(ג) סוכה ג: (ד) יומא לז:,
(ה) פסחים מז:, (ו) חולין כו:,
(ז) נעליל לה:, (ח) דף קטו:,
(ט) ויקרא טז:, (י) דף עד:,
וע"ש מו"ס ד"ה פלי מאן,
(יב) ונ"י מו"ס לקמן קח: ד"ה אכל לא ח"י (ג) [בפסחון של מנחה ליוה"כ],

מִוֶּסֶף רִשׁ"י

תורה אור השלם

1 יואמר אלהם הוא אשר דבר יי שבתן שבת קדש ליי קמר את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשלו בשלו ואת כל הנידוד הנידוד לכם למשקרת עד הבקר:
שמות טו ג
2 יום השביעי שבת ליי אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ואמרתו ובתמך וגרף אשר בשעריך:
שמות כ ט

מִוֶּסֶף רִשׁ"י

הנהות הב"ח

(א) גבי אמר דר מנא תניא גמי הכי מנין ליוה"כ:

מִוֶּסֶף רִשׁ"י

הנהות הגר"א

[א] גבי דר' יוסקן, ג"ל דבר הוה (ר"ל לגי הרמז"ס זמני):

מִוֶּסֶף רִשׁ"י

רבינו חננאל (המשך)